

ชื่อวิทยานิพนธ์ สภาพการทำงาน สิ่งแวดล้อมในงาน และสุขภาพของแรงงานนอกระบบ

: กรณีศึกษาแรงงานโอท็อป อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ผู้เขียน นางศิริอร ภัทรพุกษา

สาขาวิชา อาชีวอนามัยและความปลอดภัย

ปีการศึกษา 2549

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการทำงาน สภาพแวดล้อมในการทำงาน ภาวะสุขภาพของแรงงาน OTOP หาดใหญ่ ประเมินความเสี่ยงด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของกลุ่มแรงงานที่ผลิตสินค้า OTOP 28 กลุ่ม จำนวน 183 คน ในจำนวน 28 กลุ่มนี้ มีกลุ่มที่เสี่ยงด้านออร์แกนอิมิกส์ 8 กลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบสำรวจด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยแบบสังเกต ทำทางการทำงานและเครื่องมือสุขศาสตร์อุตสาหกรรม (เครื่องวัดเสียง แสง ความร้อน) และนำผลที่ได้จากการสำรวจตรวจวัดสิ่งแวดล้อมไปประเมินความเสี่ยงตามระเบียบมาตรฐานอุตสาหกรรม (มอก.18001)

ผลการศึกษาพบกลุ่มแรงงาน OTOP 28 กลุ่มแบ่งได้ 3 ประเภทคือกลุ่มแม่บ้าน 15 กลุ่ม กลุ่มเจ้าของกิจการรายเดียว 11 กลุ่มและกลุ่ม SMEs 2 กลุ่ม แรงงานทำ OTOP เป็นอาชีพหลักและอาชีพรอง ร้อยละ 75 เป็นเพศหญิง ทำงานมากกว่า 8 ชั่วโมงต่อวันและมากกว่า 48 ชั่วโมงต่อสัปดาห์โดยมีช่วงพักสั้นๆ 3-4 ครั้งต่อวัน มีรายได้จากการทำ OTOP ค่อนข้างต่ำมาก ไม่มีความรู้เรื่องกฎหมายแรงงาน ไม่ต้องการสวัสดิการจากกลุ่ม ไม่ต้องการเป็นสมาชิกกองทุนประกันสังคม ในการทำงานของกลุ่มมีสิ่งคุกคามสุขภาพเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงในระดับต่างๆ ความเสี่ยงระดับสูงในเรื่อง สารเคมี สถานที่ทำงาน ฝุ่น ชีวภาพ ซึ่งพบในกลุ่มกรงนกและผ้าบาติกควนลั้งความเสี่ยงระดับปานกลางในเรื่อง เครื่องมือเครื่องจักรไฟฟ้า ทำทางการทำงาน แสง ความเสี่ยงในระดับที่ยอมรับได้พบในเรื่องเวลาการทำงาน ความร้อน การบริการสุขภาพ และความเสี่ยงระดับเล็กน้อยพบในเรื่อง สันตะเทือน สำหรับผลการประเมินความเสี่ยงด้านออร์แกนอิมิกส์ในกลุ่มที่มีปัญหาทำทางการทำงานที่ผิดธรรมชาติ 8 กลุ่มพบการใช้กล้ามเนื้อร่างกายส่วนบนด้านขวาเป็นความเสี่ยงสูงใน 7 กลุ่ม การยืนทำงานเป็นความเสี่ยงปานกลางใน 8 กลุ่มและการนั่งทำงานเป็นความเสี่ยงปานกลาง 6 กลุ่ม แรงงานร้อยละ 34.4 มีโรคประจำตัวพบมากที่สุดคือโรคความดันโลหิตสูง อาการที่เกิดจากการทำงานคืออาการปวดหลังส่วนล่าง อุบัติเหตุขณะทำงานที่พบมากคือการบาดเจ็บของมีคม เมื่อเจ็บป่วยรับบริการจากเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยโดยใช้สิทธิบัตรประกันสุขภาพ

Thesis Title Working Condition, Workplace Environment and Health Status of Informal Labor : A Case Study of OTOP Labor in Hatyai District, Songkhla Province

Author Mrs. Siriorn Pattarapeuksa

Major Program Occupational Health and Safety

Academic Year 2006

ABSTRACT

A cross-sectional study including 183 workers from 28 OTOP suppliers was aimed to evaluate the working conditions, working environments, and health among OTOP labors in Hatyai district, Songkhla province. The data collection was performed using interviewed questionnaires both for the workers and OTOP group leaders, occupational health and safety (OHS) checklist and ergonomic checklist and walk through survey method with measurements for noise, light and temperature at work environments. The OHS risk assessment criterion followed Thailand Industrial Standards 18001 (TIS. 18001).

The study revealed that OTOP suppliers could be categorized into 3 types; group of Tumbol villagers, business owners, and small and medium enterprise (SMEs). 53% of the subjects considered OTOP as their major occupation. The investment was mainly funded by themselves while the government supported knowledge, materials and marketing. Most subjects in OTOP were women who worked more than 8 hours per day and 48 hours per week with low income and lack knowledge or interest in labor law or their rights.

Regarding OHS assessment ranking from high to low risk were chemical exposure, poor workplace and housekeeping, dust, biological hazards, poor postures at work and unsafe machine consecutively while light, long working hours, heat and vibration were at low to very low risk. The body part at risk assessed by ergonomic checklist revealed that right upper limb, neck-back-lower limb, left upper limb, force and pressure on body parts were at high risk while standing and sitting at work was at low risk.

One-thirds had had underlying disease, such as hypertension and low back pain and the most common accidents was cut wound (37%). The access to health care was well covered under universal health assurance scheme. Most workers were nonsmokers, non drinkers, regularly having exercise, having annual health check-up and cancer screening.